

UPPSKOT - SSP STEVNA 2014 - 15

Skúlin er kanska týðningarmesti pallurin í SSP- samstarvinum. Tískil er umráðandi at hava góð fyriryrgjandi tilboð í fólkaskúlanum - líka frá skúlabyrjan til næmingurin fer úr skúlanum. Tilboðini skulu hjálpa og stuðla skúlaverkinum, næmingunum og foreldrunum bæði í undirvísingini og í øðrum námsfrøðiligum virkseimi.

Hugsanin við SSP-arbeiðinum - 1. stig, almenn fyriryrging:

Royndir vísa, at arbeiði við at menna hugburðin hjá børnum og ungum at taka tey røttu valini, verður dyggast kjølfest frá skúlabyrjan. Læra teir at velja út og sálða frá og varnast vandatekin, sum kunnu vera fyriboðan um skaðandi atburð. Læra næmingarnar at halda fast við altíð at hava tað góða lívið í miðdeplinum. At stuðla sosiala lívinum í skúlanum eru foreldrini ein tann besta fyriryrgjandi eindin. Við uppbyggjandi hugburði og miðvísium arbeiðið, hevur leikluturin hjá foreldrunum stóra ávirkan á trivnaðin í einstaka flokkinum.

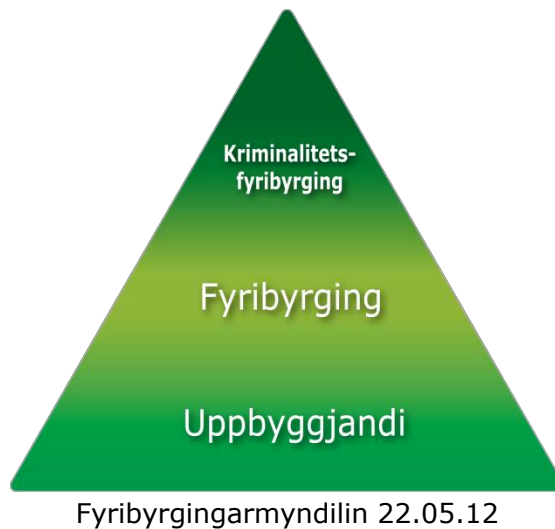
Fyri at fáa tey ymisku átøkini at hanga saman hevur tað týðning, at ein barna- og ungdómspolitikkur styðjar upp undir SSP-samstarvið, og tað skal hann gera við teimum uppbyggjandi átøkunum. Tað er t.d. týðningarmikið, at ein samanhangandi barnapolitikkur verður lagdur á verndarfaktorar heldur enn á váðafaktorar. Verður dentur lagdur á verndarfaktorar, tekur politikkurin eisini støðið í at gera børn og ung før fyri at standa ímóti ymiskum sløgum av kriminaliteti og tað er týðningarmikið at bæði verða tikin við, tá ið talan er um fyriryrging.

Ein týðandi partur av átøkunum hjá SSP eru á fyriryrgjandi økinum. Tað eru átøk, sum skulu forða fyri óynsktari hending ella óynsktum trupulleika stinga seg upp ella styðja upp undir rættan atburð. Tá ið SSP arbeiðir við digitalum trivnaði hjá børnum, fyriryrging av happing og sosialari óhógv, so snýr tað seg um fyriryrgjandi átøk, sum kunnu vera við til at styrkja verndarfaktorarnar. Fyribyrgjandi átøkini kunnu hin vegin eisini snúgva seg um at avmarka vandafaktorar hjá børnum og ungum, sum t.d. ovurnýtslu av rúðrekka og rúsevnum.

Arbeitt verður áhaldandi at menna tilvitanina fyri tvørprofessionella arbeiðinum í SSP samstarvinum. Her hevur tað týðning at teir ymsu partarnir venja seg við at arbeiða saman um felags atgerðir.

UPPSKOT

Uppskotið tektur stöðið í fyrirbyrgingarmyndlinum og lagt verður upp til at halda áfram við teimum átökum og arbeiðshættinum, ið eru roynd seinastu árðini. Harumframt verður skotið upp, at skipanin við vinarbólum, sum uppbyggjandi átak, verður ein fastur táttur frá skúlabyrjan. (Sí upprit: Fyrirbyrgjandi arbeiði og vinarbólkar – hvat kann gerast?)

EVNINI:

- Ung & Lívið
- Tryggari á netinum
- Foreldranetverk
- Spælibólkar/ Vinarbólkar

ANNAÐ:

- Kveikingardagur
- Trivnaðarkanning
- "Takk vandatekin í álvara – um fráboðanarskylduna"

UNG & LÍVIÐ:

Í fyrirbyrgjandi arbeiðinum skal arbeiðast miðvíst við at fremja hugburðin um tað góða lívið. At ein og hvør hevur ábyrgd fyri egnum gerðum. Ein týðandi táttur er fatanin av sosiala lívinum og upplivingar, sum javnaldrarnir halda vera rættar.

M.a. verður arbeitt við ábyrgdini at velja eitt ungsdómslív uttan rúsdrekka, venjingar sum aktivera næmingarnar og leggja upp til orðaskifti um hugburð og atburð.

- At menna førleikarnir hjá börnum og ungum at taka tey røttu valini
- Mæla foreldrunum til at hava felags ásetingar fyri flokkin ella bólkin

7. FLOKKUR

Mælt verður til miðvísa frálæru í 7. flokkunum og at evnið verður viðgjørt í eini evnisviku. Átakið skal somuleiðis venda sær til foreldrini og teirra leiklut sum uppalarir.

Tíðarskeið: 23. – 27. februar 2015

Undirvísningartilfar: "PRÁT UM RÚSDREKKA"
"FORELDRAFUNDIR KUNNU MINKA UM DRYKKJUSKAPIN HJÁ UNGUM"
"SAMSPÆLIÐ"

8. FLOKKUR

Mælt verður til at halda fast við ta tilgongd, ið byrja varð í 7. flokki viðvíkjandi rúsdrekka o.a.

Tíðarskeið: Alt árið.

Tilfar: "PRÁT UM RÚSDREKKA"
"FORELDRAFUNDIR KUNNU MINKA UM DRYKKJUSKAPIN HJÁ UNGUM"
"SAMSPÆLIÐ"

TRYGGARI Á NETINUM

Elektroniskir samskiftismiðlar eru vorðnir ein partur av gerandisdegnum hjá börnum og ungum. Fartelefonin og internetið eru komin fyri at verða, og tú kanst eins væl taka í hondina á barninum og leiða tað ígjøgnum vandarnir á netinum.

Fyri at fyrbyrgja kriminaliteti við elektroniskum miðlum, er neyðugt við miðvísari undirvísing og átøkum. At bæði næmingar og foreldur fáa innlit henda heim og eru tilvitaði um at taka tey røttu valini.

Evnið er elektroniskt samskipti hjá börnum, og endamálið er at læra tey at ferðast tryggari á internetinum, læra tey at verja sínar upplýsingar og sítt privatlív og annars, hvar markið er fyri, hvat er loyvt og ikki loyvt at gera á netinum.

4. FLOKKUR

Sum upptakt til altjóða tryggja internetdagin 3. februar 2015, verður mælt til, at evnið verður viðgjørt við næmingarnar í 4. flokki. Átakið skal somuleiðis venda sær til foreldrini.

Tíðarskeið: 3. november 2014 – 3. februar 2015

Tilfar: "TAÐ ER TÍN AVGERÐ 2"
"SOSIALA LÍVIÐ HJÁ BARNI TÍNUM Á NETI OG Í FARTELEFON"
"SAMSPÆLIÐ"

FORELDРАНЕТVERK

Royndir vísa, at foreldrini eru tann besta fyrbyggjandi eindin. Hetta vil SSP menna við miðvísimum foreldraarbeiði í samstarvi við skúlastýrini, leiðslu og flokxlærarar.

Foreldranetverk er, tá ið foreldur í einum flokki hittast og skifta orð um áskoðanir, rammur og hugskot. Endamálið er, at hjálpa foreldrum at tosa saman om týdningarmiklar spurningar í gerandisdegunum hjá børnum og ungum.

Hví skulu vit hava foreldranetverk?:

- Innlit í stöðuna hjá börnunum hjá hvør øðrum fremur trivna.
- Fyribyrgja ósemjur, arging og happing.
- Felags rammur fyri veitslur, rúsdrekka, nær barnið skal verða heima/inni o.l. stuðlar foreldrum sum uppalárar.
- Lættari at loysa trupulleikar, tá ið foreldrini kenna hvønn annan og hava avtalað, at tosa saman, um ein er í iva.
- At fyrbyggja misskiljingar, frustratióinir og óvissu í uppalingini.
- Virknan leiklut í vinarbólum.

Mælt verður til at skipa foreldranetverk frá skúlabyrjan.

Tíðarskeið: Alt árið

Tilfar: "SAMSPÆLIÐ"

SPÆLI- VINARBÓLKAR

Fyribyrging er lykkaorðið í arbeiðinum við góðum sosialum trivnaði. Miðvíst arbeiði við trivnaðinum er eisini við til at forða fyri happing og órógv millum næmingarnar.

Spæli- vinarbólkar er eitt umhvørvi, har øll hava møguleika at verða sædd og hoyrd og koma til orðanna og er ein sera góður máti at arbeiða við trivnaði. Allir limirnir í bólkinum sleppa at vísa sítt virði í tryggum heimligum umhvørvi, ið foreldrini vara av í samstarvi við flokxlæraran. Samumtikið snýr tað seg um at styrkja sosiala kapitalin í einstaka flokkinum.

Mælt verður til at skipa spæli- vinarbólkar frá skúlabyrjan.

Tíðarskeið: Alt árið

Tilfar: "FYRIBYRGJANDI ARBEIÐI OG SPÆLI- VINARBÓLKAR"

KVEIKINGARDAGUR

Ein av uppgávuunum hjá ráðgevingini er at standa á odda fyri fakligari menning í sambandi við útgreiningar, átøk og nýhugsan um fyribyrging.

Fyri at røkka hesum endamálið verður skipað fyri árligum kveikingardegi. Luttakarir eru øll, ið eru við í tvørprofessionella arbeiðinum í SSP, leiðslur og samstarvsfelagir.

Tíðarskeið: 07.11.14

TRIVNAÐARKANNING

Eitt týðandi tóttur hjá ráðgevingini er at savna hagtøl og skjalfesta vitan. Higartil er kanning gjørd um vanarnir hjá teimum ungu í sambandi við royking, rúsdrekka og um at verða ungur í Føroyum. Skipanin er einføld, og tað er ómakaleyst at seta inn fleiri spurningar, um tørvur er á hesum.

Mælt verður til at halda áfram við hesum arbeiðið.

7. – 8. FLOKKUR

Tíðarskeið: Januar – mai 2015

TAK VANDATEKIN Í ÁLAVARA

Fakfólk hava, eins og onnur, skyldu at boða barnaverndartænastuni frá, tá ið tey eru stúrin um eitt barn. Dygg og munagóð hjálp í tøkum tíma kann byrgja fyri álvarsligum inntrivum seinri í uppvøkstrinum.

Barnaverndarstovan, saman við Mentamálaráðnum, Almanamálaráðnum og Heilsumálaráðnum mæla til, at arbeiðið at kunna og upplýsa um fráboðnaraskylduna, verður samskipað í SSP-samstarvinum.

Mælt verður til at halda áfram við arbeiðinum fram til 2015.

Mai 2014

Óli Rubeksen
SSP- ráðgevið

Uppskot til ískoytið til virkisætlan 2014 – 2015:

ØKISBÓLKAR

SSP- arbeiðið er býtt upp í 9 økisbólkar kring landið, ið eru knýttir at skúlum við framhaldsdeildum, og stóru 7. flokkaðu skúlunum. Endmálið við økisbólkunum er at byggja upp, brúka og røkja faklig netverk.

Tey, sum taka lut í arbeiðinum, eru lærarar, barnaverndartænastur, heilsu- frøðingar, løgrelgufólk, starvsfólk í ungdómshúsum og Sernám.

Bólkarnir arbeiða í høvuðsheitum út frá staðbundnum viðurskiftum. Hesir hava til uppgávu at samskipa og fremja tað fyriryrgjandi arbeiðið og seta nágreinilig tiltøk í verk, við atliti til stevnumið og virkisætlan, ið eru ásett av leiðslubólkinum.

Bólkarnir hittast 8 ferðir um árið 2 tímar hvørja ferð.

TÍMANÝTSLA

Tað ber illa til at gera eitt fullfígga yvirlit yvir hvussu nógvir tímar skulu til at fremja einstøku átøkini í virkisætlanini. Tað velst um, hvussu framsøkin ymsu fakfólkini eru og hvussu nógva orku partarnir leggja í at fremja felags atgerðir.

Átakið "UNG OG LÍVIÐ" er eitt gott høvi at fremja felags atgerðir millum fakbólkarnar. At fremja hetta í verki í einstaka skúlanum er neyðugt, at SSP- lærarin, flokslærarin og heilsufrøðingurin tosa saman um, hvussu tey viðgera evnið.

Kjarnin er, at síggja fyrimunir, at arbeiða saman við øðrum og fyriryrgja dupult- arbeiði. Hetta krevur, at partarnir eru sinnaðir at ganga saman, leggja ráð og ætlanir, og fáa sum best burturúr.

Mett tímanýtsla:

Økisbólkar: 3 tímar, íroknað fyrireiking og ferðing.

Kveikingadagur: 7 tímar, umframt ferðing.

Skeiði "Neyðuga samrøðan": 3 x 6 tímar= 18 tímar, umframt ferðing.

Viðmerkingar: Mentamálaráðið játtar tímar til SSP arbeiði í øllum skúlum og verða hesir øktir komandi skúlaár. Tímarnir verða játtaðir í mun til skúlastødd, og vanligt er, at ein lærari átekur sær uppgávuna. Arbeiðssetningurin hjá SSP læraranum er neyvt lýstur og avtalaður millum Mentamálaráðið og Føroya Lærarafelag.

Mai 2014

Óli Rubeksen
SSP ráðgevi